

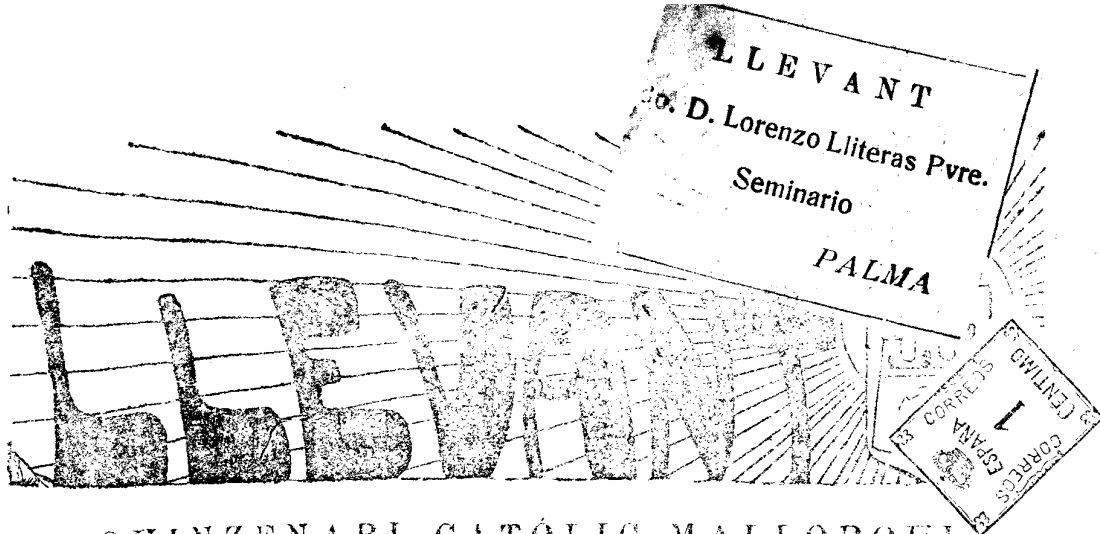
Any V - Núm 109

PREUS

Antà Un trimestre 0'75
A l'2 any 4'00
Al Estranger 1'50

Número solt

15 cts.

QUINZENARI CATOLIC MALLORQUI

Antà 15 de Mars de 1921

PER DEU I PER MALLORCA

Redacció i Administració
Quatre Cantóns, 3

LA NOSTRA PROTESTA

No tenim perquè entrar en els detalls de l'execrable atentat de que fou víctima el dia vuit del corrent el President del Consell de Ministres Sr. Dato. Tots els nostros lectors les han pogut llegir en la premsa diària. Però, volem que consti en las columnes de LLEVANT la més enèrgica protesta contra un crim que es estat el coronament d'una serie que han convertit la nostra nació en un lloc insegur, aont casi impunement poden cometrese els crims més violents.

El fet d'haver tombat aquesta vegada el President del Consell, el pacífic i pacificador señor Dato, revela que els terroristes anaven no contra la persona, sino contra l'autoritat, contra el qui encarna el poder. Perque precisament el Sr. Dato semblava no tenir inimics personals; pareixia que mai s'havien d'ensanyar contra ell quant ell era el qui havia publicat una serie de lleis totes a benefici de la classe proletària. Ell, fou l'instrument de que se serví la Providencia per alliberar la nostra nació d'entrar en l'horrible foc de la gran guerra, i Ella ha permès que la seva vida haja estat sacrificada en lloc de tantíssimes com irremissiblement haurien estat segades de no impedir ell que Espanya entràs en aquella

epopeya. I precisament per aquestes circumstancies que auriolaven la personalitat del Sr. Dato es que tantíssima indignació ha causat aquest horrible crim.

L'Espanya tota se sent avui aterrorisada, però aquest mateix terror li infondeix un desig de que s'alsin a una tots els homes de bona voluntat, perquè retirant tot lo inservible que per les esferes parlamentaries i pululada formin un govern enèrgic i vigorós que acabi d'una vegada amb les mides de contemporisació que fins ara mos han duit cap a l'abisme aont mos trobam.

Tot protestant amb l'energia de que som capassos i pregant a Deu que haja acullit en la Gloria celestial l'ànima del Sr. Dato; li demanam també que vulli encendre tots els cors dels polítics espanyols en un sa i elevat patriotisme a fi de que escarmen-tinen l'abominable fet ocorregut i canvi-guen de procediments. Abaix les concupiscencies polítiques; amunt els cors; fora egoismes i ambicions personals i ele-var novament la nostra patria al grau de que's mereixedora.

CANSONS DES SEGAR

Al acabá s'escarada
alegra va es segadó
ell acaba sa caló
i l'amo pren sa suada.

Afica sa faus xerrim
que a veynat ja seguen blat
i noltros no'm acabat
un poc d'ordi que tenim.

Afica endins es fausó
treuló prest que no's rovey
atú que no veus en vermay
que s'en va an es ponedó?

Bona diada fa avui
per atropellá'l qui frissa.
enciam de ravanissa
no m'en doneu que no'n vui.

Com l'he vista dematí
segá sense managots,
xa fe ja perorás es jocs
an es blat coll-dé-roci.

Dematí no gos cantá
perque estic empagallt
com vé que's sol es sortir
llavó pec qualca aglapit
¡l'amo, duis es beranà!

Diuen que'ts enamorats
segant plegats s'encobeixen
i es qui se avorreixen
a dins un més son casats.

Digau a s'escaradé
que no som rata pinyada
amb so segá de vetlada
ja tenc una ma baldada
de pües d'aranyoné.

De bades me dois sa gerra
que tant mateix no boure.
i si's beranà no vé
me posaré a menjá ferra.

Jo i sa meva doneta
dois solets mos hi pegam
i com ve's vespre il·luminat
set garbes i una restreta.

Antà.

L'amo de Son Espanyol
quí diu que's cantá no sega

però fa anà es tai alegre
i estrenyen es redol.

Artá.

Madona l'amo m'envia:
si no hu cuinat que cuineu
que per ventura tendreu
es segadós a mig día.

Mitjorn.

No hu conegut l'amo'n Pebre
qui'm va mostrá de segá?
Entre sa terra i sa má
sa faus just ehi ha de quebre.

Petra.

Ramón dels Pujols

Els qui treballen

No son dels bullangües, no son tampoc dels qui en les públiques sessions del ajuntament de Ciutat duen sempre la paraula per fer manifestacions mes o manco estèrils. Els nostros amics, els regionalistes, en aquest derrers mesos han donat una nota agradabilíssima. En el bufet de treball es allà aon han concebut els projectes i sense fer gens de renou les han posats a la pública consideració.

El seu sistema de treball es el modern, el pràctic i vertader. Concepcions enlairades vengudes després d'un estudi serio, profund, de la "matèria", sortint del rutinariisme an a que mos tenien acostumats els mesquinets intel·lectes per els quals la política del vaso es l'únic ideal, es lo que mos han presentat en Roca, en Forteza i en Quintana, per reformar la nostra Ciutat. En Roca i en Forteza estudis d'embelliment, alguns posats ja a la pràctica en Quintana un estudi ben acurat de construcció d'escoles. De tot la premsa diària n'ha fet elogis.

Estam satisfets de veure com el pessimisme d'un temps se mos torna optimisme i voldriem que la vena uberta se convertís en roi inextroccable en el qual beguessin tants i tants d'elements qui per no abandonar la crisàlida estan condemnats a la inacció perpetua.

FLORIANA.

NECROLÒGIQUES

†

Entre els qui han passat a l'altre mor. durant la present quinzena mereix un especial record Mestre Josep Rodríguez, que entre-

gà l'ànima a Deu el día 9 a la una del capvespre. Dedicà tota sa vida a la música. De molt jove se distingí com a músic i D. Pere Font dels Olors li canfià li direcció de la Banda del seu partit; més tart disolta aqueixa, seguí ell per son conta i se dedicà a l'ensenyansa de solfeig i principis de piano, violí i altres instruments. La major part dels qui han apres de solfetjar dins Artá son deixebles seus.

També fou organista de la Parroquia, carreg que ha desenpenyat una trentena d'anys, fins pocs dies abans de morir.

Ha mort a l'edat de 81 anys i estam segurs que sa mort serà sentida per tots els qui'l coneixien. Es just que tots sos deixebles i tots els qui mos hem delitats en la nostra infantesa sentint les pessés de sa banda li resem un Pare Nostre.

Que deu l'haja acullit en la Gloria

Al poble de Mitjorn-gran (Manorca) morí el día 26 de Febrer a les tres de la tarda D. Juan Pons pare del nostro amic i amic entusiasta de LLEVANT D. Bartoméu Pons Moll, exbatle d'aquell poble. Ha mort a l'edat de 88 anys. Expresam a sa família, i especialment al citat D. Bartoméu i a son germà polític. Rt D. Antoni Moll, ex-Rector de Fort de L'Ean-(Alger) la nostra condolencia. Al cel sia.

BIBLIOGRAFIA

Almanac de les lletres

Alguns aimants de la gaia ciència han tenguda la felicitat pensada de refermar la costum establerta en els primers anys del nostre renaixement literari de publicar anyalment un *Almanac* que vengués a esser com un mosaic en que van engastades les més diverses mostres de cada un dels millors escriptors de l'època.

Almanac de les lletres du per titol el de que nos ocupam i es verament interessant. En ell hi figuren les més prestigioses firmes dels moderns poetes de la nostra. Illa i de Catalunya. No es un llibre més. Es com una concreció del moment actual de les lletres patries, que romandrà com a fita permanent, entre els vells i moderns escriptors i serà pròleg de la tongada d'*Almanacs* que de segur aniran apareixent en anys successius.

L'èxit que ha assolida la seua publicació demostra la seua vàlua. Remerciam coralment l'exemplar que nos han enviat.

Folklore menorquí

També hem estat obsequiats amb l'obra del sabi folklorista i medge

menorquí D. Francesc Camps Mercadal, titulada «Folklore Menorquí». De la Pagesia, obra de dos toms, premiada per l'Ateneu Científic de Mahó en 1911.

Es aquesta una obra tan interessant dins la seua especie que volem ocuparnos-ne amb molta més detenció de lo que mos permet l'espai de que avui disposam. Si Deu ho vol ho farem en un dels primers números.

Per de pronta agraïm coralment al bon amic l'exemplar que mos dedica.

A. F.

El Ferrocarril

Desde fa alguns mesos, hem anat diguent que se nota extraordinaria activitat en l'explanació de la via del ferrocarril Manacor-Artá i deiem que prest podrien inaugurar-se algunes Estacions. Idò, avui devem dir als nostros lectors que encara s'ha redoblada aquella activitat lo que ha donat per resultat que s'hajen ja estesos els rails fins a l'Estació de Son Servera. Especialment dins el terme de Son Carrió aont la màquina no ha trobat el més petit entrebanc i ha pogut fer son treball comodament s'ha anat molt depressa; de manera que hi ha hagut dia en que s'han extesos 60 m. de via. Avui día 15 segons noticies la màquina arribarà a l'estació de Son Servera i segons informes verídics el día 29 se farà l'inauguració oficial de les Estacions i trajecte de San Llorens, Son Carrió i Son Servera per la qual s'ha rebut ja el permís del Govern.

Els mateixos contratistes diuen ja, que si Deu ho vol i no surten inconvenients a principis del mes de Maig prop vinent els rails estaràn extesos fins a l'Estació de la nostra vila.

Es aquesta una noticia de que estam segurs s'alegrarán els nostros lectors de fora.

INSECTES PERJUDICIALS A L'AGRICULTURA

EL CORC DEL PÉSOL

L'estudi dels petits sers qui amb tanta abundancia poblen els nostros camps, té un especial atractiu per els qui gusten de observar la vida en les seues inconmensurables manifestacions.

Be es veritat que aquests observadors son despreciats casi sempre per la gent materializada dels nostros dies. Quantes vegades hem hagut de sentir les tonteries de la gent ignorant fent la crítica burleta de les nostres aficions! Però, no per aixó mos hem desanimat, antes al contrari, hem procurat mostrar an

Gran Colmado Artanense d'en GUIEM BUJOSA (a) Ganancia

SE VENEN BONS I BARATO

Comestibles de tota casta, licor, dolces, galletes, etc., etc. ● Grandiós surtit e Perfumeria

Aquesta casa es s'única depositaria dius Artá del ANÍS TUNEL.

Fixau-vos be en sa Direcció: CARRÉ DE PALMA 3 ARTA

L'agencia Bujosa (e) Ganancia serveix amb esment, puntualitat i barato qualsevol encàrrec se li fassa per Ciutat i pels altres pobles de Mallorca

Despaig a Artá i CARRÉ DE PALMA N.º 3 - Despaig a Palma: ESTANC DES BANC DE S'OLI

GRANDES ALMACENES

San José

DB

Vda. Ignacio Figuerola

Laneria	Zapateria	Pañeria	Bordados
Lenceria	Confecciones	Pañoleria	Tapicerias
Camiseria	Corseteria	Corbateria	Alfombras
Merceria	Sederia	Bisuteria	Perfumeria

ABRIGOS CAPOTES PALLIZAS IMPERMEABLES
Artículos para luto -- Géneros de punto -- Bastones
y paraguas -- Artículos de viaje

SASTRERIA - MODISTERIA - CAMISERIA

Mantas de Lana - Chanclos de Goma

Gran sección de Peleteria

Ventas al contado-Precio fijo-Teléfono, 217--PALMA- *Esta casa no tiene sucursales*

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48—ARTA

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU
I LLAMPANT. SERVICI ESMERADISSIM

Prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

Eusaimades i panets

En lloc se to ben mi lós que a la

PANADERIA **Victoria**

ES FORN NOU

DBN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobar eu sempre pans, panets,
galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria

TAMBE SE SRVEIX A DOMI CILI

Netedat, prontitut i economia

DESPAIG Carrer de Palma 3 bis ARTA

IIUEPI!!

A més bon preu que ningú compra carros
carretons eu qualsevol estat estiguen mestre

Gabriel Carrió

(a) FUYA DES QUATRE CANTONS

Gran establiment d'en **Miquel Carrau** Centro, 3-Artá

Sempre, Sempre, derrerres novedats en MERCERIA ● Extens surtit de PERFUMERIA

COLMADO

AMB CONSERVES DE TOTA CASTA

Representant dels licors de la casa MORENO amb el seu acreditat

Anís Miramar

Máquinas de cusi SINGER al contat i a pagues

No deixeu de visitar-lo amb la seguredat de que quedareu amb ganes de tornar hi